

Mangla fýra milliónir til tey eldru í Suðuroy

ELDRAØKIÐ Í SUÐUROY Antin mugu umfatandi sparingar setast í verk, ella mugu kommunurnar sjálvar rinda nógv meiri – og tað eru serliga tær smærru kommunurnar, sum verða hart raktar

Áki Bertholdsen

Tað er greitt, at tað verður ein kampur hjá kommununum í Suðuroy at rinda allar útreiðslurnar til eldraøkið í oynni næsta ár.

Veruleikin er tann, at antin mugu umfatandi sparingar setast í verk á eldraøkinum í Suðuroy, ella mugu kommunurnar djúpt niður í kommunukassan eftir pengum - og tað fer at raka summar kommunur nógv harðari enn aðrar.

Tað vísir seg nevniliga, at gjaldið sum kommunurnar fáa úr landskassanum til at figgja eldraøkið við, strekkja verri enn so til.

Vit hava fingið innlit í figgjarætlanini fyri eldraøkið í Suðuroy næsta ár, og hon vísir, at næsta ár fer tað at kosta 60.150.000 krónur at reka eldraøkið í Suðuroy.

Men samstundis vísa metingarnar, at tilsamans fara kommunurnar í Suðuroy ikki at fáa meiri enn 55.988.000 krónur úr landskassanum til eldraøkið.

Tað merkir, at tað mangla 4.162.000 krónur í fyri at kunna halda figgjarætlanina. Og teir pengarnar mugu kommunurnar so rinda úr sínum egna kassa - ella mugu umfatandi sparingar setast í verk.

Summi verða harðari rakt

Men skulu kommunurnar rinda tær góðu fýra milliónirnar, sum mangla í, er tað greitt, at tað serliga verða summar av teimum smáu kommunurnar, sum verða hart raktar.

Kommunurnar fáa partvís endurgjald úr landskassanum til eldraøkið eftir, hvussu nógv



ir sjófólk búgva í kommununi, sum sigla undir altjóða, føroysku skipaskránni, FAS og undir altjóða, donsku skipaskránni, DIS.

Hetta eru sjófólk, sum sigla við farmaskipum og ferðafólkaskipum og tað eru ikki allar kommunurnar, sum hava so nógv av hesum sjófólkunum í kommununi.

Eftir figgjarætlanini fyri eldraøkið næsta ár, skal Hvalbiar kommuna rinda 8.602.167 krónur fyri eldraøkið næsta ár, men kommunan fer bara 8.018.000 í endurgjaldi úr landskassanum.

Sostatt má kommunan rinda heilar 584.167 krónur úr sínum egna kassa fyri at halda figgjarætlanina.

Men bygdaráðið í Hvalba hevur samtykt,

at tey rinda ikki meiri til eldraøkið enn tað, tey fáa í endurgjaldi úr landskassanum.

Eftir ætlanini skal Hovs Kommuna rinda 1.433.694 krónur til eldraøkið næsta ár, men kommunan fær bara 1.133.000 krónur í endurgjaldi úr landskassanum, ella 300.694 krónur minni.

Men eisini bygdaráðið í Hovi hevur samtykt, at tey rinda ikki meiri til eldraøkið í oynni enn tað, tey fáa í endurgjaldi úr landskassanum.

Eftir figgjarætlanini skal Fámjins Kommuna rinda 1.889.870 krónur til eldraøkið í Suðuroy næsta ár, og tað eru 411.870 krónur meiri enn tey fáa í gjaldi úr landskassanum.

Porkenningar skulu rinda 4.170.748 krónur til

eldraøkið næsta ár, og tað eru 484.748 krónur meiri enn gjaldið úr landskassanum er.

Sumbingar skulu rinda 5.474.106 krónur til eldraøkið í Suðuroy næsta ár, og tað eru heilar 820.106 krónur minni enn afturberingin úr landskassanum er.

Vágbingar gjalda fegnir

Tað stendur lutfalsliga frægari til hjá teimum báðu stóru kommununum.

Eftir figgjarætlanini skal Tvøroyrar Kommuna rinda 20.984.074 krónur til eldraøkið næsta ár og tað eru 756.074 krónur meiri enn endurgjaldið úr landskassanum er.

Vágs kommuna skal rinda 17.595.341 krónur til eldraøkið næsta ár, og

tað eru 804.341 krónur meiri enn gjaldið úr landskassanum er.

Og á býráðsfundi í gjárkvøldið samtykti Vágs býráð at taka undir við figgjarætlanini fyri eldraøkið, hóast tað merkir, at kommunan skal rinda yvir 800.000 meiri enn gjaldið úr landskassanum verður.

– Vágs býráð vilegin gjalda tær 800.000 krónurnar meiri enn tað, kommunan væntandi fær frá Landinum til eldraøki næsta ár, er býráðslimir samdir um.

Tey siga, at eftir teirra tykki er tað ein náttúrlig uppgáva at røkja hesa uppgávur á nøktandi hátt, eins og aðrar uppgávur sum lagdar eri til kommununa at umsita. – Vágs kommuna vil veita teimum eldru borgarunum eina góða tænastu eins og øllum øðrum borgarum, sigur Vágs Býráð.

Allar kommunurnar í Suðuroy hava ikki tikið støðu til málið enn. Tær hava nú ein mánað til at fáa greiði á viðurskiptunum, tí tann 1. desember skulu figgjarætlanirnar hjá kommununum vera samtyktar.

Tað sær ikki gott út hjá okkum

ELDRAØKIÐ Í SUÐUROY Vandi er fyri, at sparingar mugu setast í verk, sigur borgarstjórin í Sumba

Áki Bertholdsen

– Hetta sær ikki so gott út hjá okkum.

Tað ásannar Eyðbjørn Thomsen, borgarstjóri í Sumba.

Sum tað sæst í aðrari grein her á síðunum, verður tað ein ovurhonds stór avbjóðing hjá kommununum í Suðuroy at figgja eldraøkið næsta ár tí at endurgjaldið úr landskassanum røkkur verri enn so til fyri at halda

figgjarætlanina fyri eldraøkið.

Og tað merkir, at antin mugu sparingar setast í verk, ella mugu kommunurnar rinda stórar upphæddir úr sínum egna kassa - og tað fær so aftur avleiðingar fyri annað virkseimið.

Tann kommunan, sum verður nógv harðast rakt av hesum, er Sumbiar kommuna.

Eftir figgjarætlanini fyri eldraøkið, skal

Sumbiar kommuna rinda 5.474.106 krónur til eldraøkið í Suðuroy næsta ár.

Men kommunan fær bara 4.654.000 krónur í endurgjaldi úr landskassanum. Sostatt fara heilar 820.106 krónur at mangla í, og tað er ein stórur biti hjá eini kommunu, sum Sumbiar Kommunu.

– Hann sigur, at skal kommunan rinda hesa upphæddina úr sínum egna kassa, fær tað av-

leiðingar fyri annað virkseimi, tí so mugu sparingar setast í verk.

– Men rindar kommunan ikki, fara hinar kommunurnar nokk heldur ikki at rinda sín part, og tað fer at fáa álvarsligar avleiðingar fyri eldraøkið, tí so mugu sparingar fyri yvir fýra milliónir setast í verk, leggur hann afturat.

Hann sigur, at bygdaráðið í Sumba hevur ikki tikið endaliga støðu til málið, tí í næsta mánað

koma neyvari metingar um inntøkurnar um inntøkurnar av skatti næsta ár, so tá ið tey hava fingið eina betri mynd av støðuni, verður endalig avgerð tikið.

Men enn veit hann ikki, hvar niðurstøðan verður, men øll viðurskipti eru til umrøðu, bæði gjaldið til eldraøkið, skattaprosentið, barnafrádrátturin, og allar aðrar útreiðslur hjá kommununi.

Hann sigur støðan

er als ikki nøktandi, tí endurgjaldið, kommunurnar fáa, er so ymiskt, og hann heldur, at hetta er ein spurningur, politiski myndugleikin má taka upp.

Jónsvein Hovgaard, borgarstjóri í Hovi, er samdur í, at verandi støða kann ikki halda fram, tí endurgjaldið, kommunurnar fáa, er so ymiskt.